

TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH LÂM ĐỒNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Bản án số: 47/2024/HS-PT

Ngày: 25-3-2024

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH LÂM ĐỒNG

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đỗ Mạnh Hùng

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Duy Hoài

Bà Huỳnh Nguyễn Thanh Trúc

- Thư ký phiên tòa: Ông Hoàng Quốc Huy - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên tòa:
Bà Chu Thị Dịu - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng xét xử phúc thẩm vụ án hình sự thụ lý số 15/2024/TLPT-HS ngày 24/01/2024 đối với bị cáo Nguyễn Văn L, do có kháng cáo của bị cáo đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 228/2023/HS-ST ngày 16/11/2023 của Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng.

*** Bị cáo kháng cáo:**

Họ và tên: **Nguyễn Văn L**, sinh năm 1986; nơi sinh: Lâm Đồng; nơi cư trú: Số 17, tổ 16, thôn BH, xã Hiệp Thạnh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng; nghề nghiệp: Kiến trúc sư; quốc tịch: Việt Nam; dân tộc: Kinh; trình độ học vấn: 12/12; họ và tên cha: Nguyễn Văn T; họ và tên mẹ: Bé Thị L (đã chết); vợ, con: Chưa có; tiền án, tiền sự: Không.

Bị cáo không bị tạm giam được tại ngoại. Có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Ngày 11/4/2023, Cơ quan CSĐT Công an huyện Đức Trọng tiếp nhận tố giác về tội phạm của ông Phạm Đại Hải – giám đốc Bưu điện huyện Đức Trọng, ủy quyền cho ông Nguyễn Đình Quân, sinh ngày 14/11/1991 – phó giám đốc

Bưu điện huyện Đức Trọng theo giấy ủy quyền số 59/UQ.BĐHĐT đề ngày 24/4/2023. Nội dung tố cáo ông Nguyễn Văn Tuấn, sinh năm 1951, trú tại tổ 16, thôn Bắc Hội, xã Hiệp Thạnh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng có hành vi chiếm giữ trái phép số tiền 85.637.039 đồng do Bưu điện tỉnh Lâm Đồng chỉ trả sau khi bà Bé Thị Ly chết.

Quá trình điều tra xác định:

- Ngày 29/7/2019, Bảo hiểm xã hội tỉnh Lâm Đồng (Bên A) và Bưu điện tỉnh Lâm Đồng (Bên B) đã ký kết hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXXH/BĐT về việc quản lý người hưởng chế độ BHXH hàng tháng và chi trả các chế độ lương hưu, bảo hiểm xã hội, trợ cấp thất nghiệp qua hệ thống bưu điện. Căn cứ vào hợp đồng dịch vụ trên, nội dung hợp đồng thể hiện các thỏa thuận, dịch vụ cung cấp và quyền, nghĩa vụ từng bên bao gồm:

+ Bưu điện tỉnh Lâm Đồng (Bên B) cung cấp cho Bảo hiểm xã hội tỉnh Lâm Đồng (Bên A) các dịch vụ chi trả tiền lương hưu và trợ cấp bảo hiểm xã hội, trợ cấp thất nghiệp cho người hưởng trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng theo khoản 1, khoản 2, điều 3 tại hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXXH/BĐT ngày 29/7/2019.

+ Bên A có trách nhiệm chuyển danh sách chi trả các chế độ BHXH, TCTN và chuyển kinh phí để bên B tổ chức chi trả theo khoản 1, khoản 2, điều 6 và thanh toán chi phí dịch vụ do bên B cung cấp theo điều 9 tại hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXXH/BĐT ngày 29/7/2019.

+ Bên B có trách nhiệm quản lý người hưởng các chế độ BHXH hàng tháng theo danh sách do bên A chuyển sang đảm bảo chặt chẽ. Trường hợp không quản lý chặt chẽ người hưởng dẫn đến chi trả sai, không đúng người, không đúng số tiền thì bên B phải chịu trách nhiệm thu hồi và bồi hoàn ngay cho bên A hoặc người hưởng theo khoản 6, khoản 10, điều 4 và khoản 1, khoản 7, điều 7 tại hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXXH/BĐT ngày 29/7/2019.

- Bà Bé Thị Ly, sinh ngày 29/01/1956, trước khi nghỉ hưu bà công tác, làm việc tại trường tiểu học Quảng Hiệp, xã Hiệp Thạnh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Sau khi nghỉ hưu bà Ly được hưởng chế độ chi trả lương hưu bảo hiểm xã hội theo quy định của nhà nước. Căn cứ hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXXH/BĐT về việc quản lý người hưởng chế độ BHXH hàng tháng và chi trả các chế độ lương hưu, bảo hiểm xã hội, trợ cấp thất nghiệp qua hệ thống bưu điện thì bà Ly thuộc đối tượng được chi trả qua tài khoản cá nhân cho người hưởng lương hưu và trợ cấp BHXH hàng tháng.

- Quy trình tổ chức chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH hàng tháng cho bà Bé Thị Ly được thực hiện khi Bảo hiểm xã hội tỉnh Lâm Đồng chuyển danh sách chi trả C72a-HD (chi qua tài khoản cá nhân) và kinh phí cho Bưu điện tỉnh Lâm

Đồng thì Bưu điện tỉnh Lâm Đồng thực hiện chi trả các chế độ BHXH hàng tháng cho bà Ly qua tài khoản cá nhân số 0561000581033 ngay trong ngày hoặc ngày làm việc tiếp theo kể từ khi nhận được danh sách. Quy định tại điểm 1.1, khoản 1, điều 5 của hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXH/BĐT ngày 29/7/2019.

- Khoảng thời gian tháng 8/2021, qua kiểm tra rà soát những người được hưởng chế độ lương hưu, trợ cấp BHXH thì phát hiện bà Bé Thị Ly đã chết vào lúc 01 giờ 00 phút, ngày 12 tháng 3 năm 2021 tại thôn Bắc Hội, xã Hiệp Thạnh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng theo bản trích lục khai tử số: 166/2021/TLKT-BS ngày 22/3/2021 của Ủy ban nhân dân xã Hiệp Thạnh.

- Do đã ký kết hợp đồng dịch vụ số: 2866/BHXH/BĐT ngày 29/7/2019 với Bảo hiểm xã hội tỉnh Lâm Đồng nên toàn bộ số tiền 85.637.039 đồng do Bưu điện tỉnh Lâm Đồng chuyển nhằm vào tài khoản của bà Bé Thị Ly sau khi mất đã được Bưu điện huyện Đức Trọng sử dụng quỹ của đơn vị chuyển lại cho Bảo hiểm xã hội huyện Đức Trọng thông qua Ủy nhiệm chi lập ngày 22/12/2022 tại ngân hàng Agribank chi nhánh Lâm Đồng II.

- Do Bưu điện tỉnh Lâm Đồng chưa nhận được thông báo giấy chứng tử của gia đình nên vẫn chuyển tiền vào tài khoản ATM số 0561000581033 mở tại ngân hàng TMCP Vietcombank – CN Đức Trọng tổng số tiền là 85.637.039 đồng (*Tám mươi lăm triệu sáu trăm ba mươi bảy nghìn không trăm ba mươi chín đồng*). Sau khi phát hiện bà Ly chết từ tháng 3/2021, đại diện bưu điện huyện Đức Trọng đã đến nhà bà Ly làm việc với ông Nguyễn Văn Tuấn là chồng bà Ly, tại buổi làm việc có mặt ông Phạm Đại Hải – giám đốc bưu điện Đức Trọng, ông Nguyễn Đình Quân – phó giám đốc bưu điện Đức Trọng và ông Nguyễn Văn Tuấn – người thân của bà Ly. Nội dung buổi làm việc đã được lập thành biên bản thể hiện tại biên bản làm việc ngày 24/8/2022 tại nhà ông Tuấn. Quá trình làm việc ông Tuấn đã được đại diện bưu điện huyện Đức Trọng thông báo do chưa kịp thời cập nhật thông tin bà Ly đã chết từ tháng 3/2021 nên vẫn chuyển tiền lương hưu, trợ cấp hàng tháng cho bà từ tháng 4/2021 đến tháng 8/2022. Ông Tuấn cho biết, số tiền lương hưu hàng tháng Bưu điện tỉnh Lâm Đồng chuyển cho bà Bé Thị Ly ông Tuấn hoàn toàn không biết và không rút ra. Sau khi được thông báo ông Tuấn cam kết sẽ phối hợp với đại diện Bưu điện huyện Đức Trọng để làm việc với ngân hàng rút số tiền đã chuyển nhằm hàng tháng ở trên lại về Bảo Hiểm xã hội huyện Đức Trọng.

- Vào ngày 30/9/2022, đại diện Bưu điện Đức Trọng là ông Nguyễn Đình Quân – phó giám đốc và bà Lê Thị Thanh Diễm – Nhân viên kinh doanh bưu điện Đức Trọng đã cùng ông Tuấn đến ngân hàng TMCP Vietcombank – CN Đức Trọng để sao kê số tài khoản 0561000581033 của bà Bé Thị Ly. Kết quả

sao kê xác định thời điểm đó trong tài khoản trên có tổng cộng 80.758.027 đồng. Tài liệu sao kê của ngân hàng cung cấp ngày đó đã được đưa cho ông Tuấn cất giữ. Sau khi sao kê tài khoản tại ngân hàng về ông Tuấn có trao đổi lại với con trai là Nguyễn Văn L biết về việc trong tài khoản của Bà Ly đang có số tiền 80.758.027 đồng.

- Thời gian sau đó thì phía đại diện Bưu điện Đức Trọng qua xác minh đã phát hiện số tiền trong tài khoản của bà Bé Thị Ly đã bị rút ra gần hết nên đã nhiều lần tìm cách liên lạc, mời người thân gia đình của bà Ly là chồng và con trai (Lộc) đến làm việc để giải quyết công nợ tài chính với Bảo hiểm xã hội huyện Đức Trọng thì ông Tuấn và Lộc không phối hợp giải quyết vụ việc. Ngày 01/3/2023, Chủ tịch ủy ban nhân dân xã Hiệp Thạnh phát hành giấy mời số 11/GM-UBNDHT đối với ông Tuấn để làm việc liên quan đến nội dung trên nhưng Lộc và ông Tuấn đã không có mặt theo yêu cầu dẫn đến việc Bưu điện Đức Trọng làm đơn trình báo đề ngày 10/4/2023 gửi đến Cơ quan CSĐT Công an huyện Đức Trọng.

- Quá trình làm việc tại Cơ quan CSĐT Công an huyện Đức Trọng, Nguyễn Văn L, sinh năm 26/4/1986 là con trai của bà Bé Thị Ly đã khai nhận sau khi bà Ly chết, trong lúc dọn dẹp đồ đạc của mẹ ở nhà, Lộc thấy một bì thư để trong ngăn kéo tủ, mở ra bên trong có một thẻ ATM và số mật khẩu rút tiền là 160121 nên đã cất giữ lại. Đến khoảng đầu tháng 4/2021, Lộc đã sử dụng thẻ ATM của mẹ đi đến cây ATM của trụ sở VIETCOMBANK Lâm Đồng, địa chỉ số 33 Nguyễn Văn Cừ, TP Đà Lạt thực hiện rút 3 lần số tiền 9.900.000 đồng trong tài khoản. Sau đó Lộc nghĩ tài khoản của mẹ đã hết tiền nên cất thẻ ATM đi. Cho đến khoảng cuối tháng 8/2022 đại diện của Bưu điện Đức Trọng đến nhà thông báo sự việc với gia đình là do không kịp thời cập nhật thông tin bà Ly đã chết từ tháng 3/2021 nên vẫn chuyển tiền lương hưu, chế độ bảo hiểm xã hội vào tài khoản của mẹ Lộc từ tháng 4/2021 đến tháng 8/2022. Tổng số tiền đã chuyển nhầm 85.637.039 đồng (*Tám mươi lăm triệu sáu trăm ba mươi bảy nghìn không trăm ba mươi chín đồng*). Mặc dù, lúc đó Lộc không có ở nhà nhưng được bố mình nói chuyện lại về nội dung sự việc trên. Khi đó bố Lộc đồng ý phối hợp với đại diện Bưu điện Đức Trọng để tiến hành các thủ tục hỗ trợ thu hồi lại số tiền trên. Đến ngày 30/9/2022, đại diện Bưu điện Đức Trọng đã cùng bố Lộc đến ngân hàng TMCP Vietcombank – CN Đức Trọng để sao kê số tài khoản 0561000581033 của bà Ly. Kết quả sao kê xác định, thời điểm đó trong tài khoản trên có tổng cộng 80.758.027 đồng. Sau khi sao kê tài khoản tại ngân hàng về bố Lộc có trao đổi lại cho Lộc biết về việc trong tài khoản của mẹ Lộc đang có số tiền 80.758.027 đồng, đó là tiền lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội do Bưu

điện tỉnh Lâm Đồng chuyển nhầm vào vì không cập nhật kịp thời thông tin bà Ly đã chết từ tháng 3/2021. Thời gian này đang túng thiếu không có tiền trả công thợ và tiêu xài cá nhân nên vào ngày 01/10/2022 và ngày 02/10/2022, Lộc đã sử dụng thẻ ATM của mẹ mà lúc trước đã cất giữ đi đến các trụ ATM tại khu vực huyện Đức Trọng và TP. Đà Lạt rút hết toàn bộ số tiền trên.

Sau khi Lộc rút toàn bộ số tiền trong tài khoản của mẹ mình ra để sử dụng vào mục đích cá nhân thì đại diện Bưu điện Đức Trọng và chính quyền địa phương đã nhiều lần đến gia đình Lộc để thông báo sự việc, yêu cầu Lộc và gia đình ra để giải quyết vụ việc trên nhưng lúc đó do Lộc đã sử dụng hết tiền, không còn khả năng hoàn trả cho Bưu điện nên Lộc đã cố ý không hợp tác với bưu điện để làm việc và nói với họ không liên quan và biết gì về sự việc trên. Lộc và bố mình cũng không có mặt theo yêu cầu trong giấy mời của Ủy ban nhân dân xã Hiệp Thạnh vào tháng 3/2023 để làm việc liên quan đến việc thu hồi công nợ tài chính số tiền mà Lộc đã rút từ tài khoản của mẹ Lộc do Bưu điện tỉnh Lâm Đồng chuyển nhầm vào. Tại cơ quan điều tra, Lộc khai nhận, đối với số tiền có trong tài khoản ngân hàng của mẹ mình do bưu điện tỉnh Lâm Đồng chuyển nhầm vào thì bản thân Lộc nhận thức được khi mẹ mình đã chết thì không còn được hưởng các chế độ lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội nữa mà ở đây là tiền thuộc về Bảo hiểm xã hội tỉnh Lâm Đồng quản lý.

Tại bản Cáo trạng số 200/CT - VKS ngày 20 tháng 10 năm 2023 Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Trọng đã truy tố ra trước Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng để xét xử bị cáo Nguyễn Văn L về tội “*Chiếm giữ trái phép tài sản*” theo quy định tại khoản 1 Điều 176 Bộ luật Hình sự.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 228/2023/HS-ST ngày 16/11/2023 của Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng đã xử;

Tuyên bố bị cáo Nguyễn Văn L phạm tội “*Chiếm giữ tài sản trái phép*”.

Áp dụng khoản 1 Điều 176; điểm i, s khoản 1 Điều 51; Điều 38 Bộ luật Hình sự, xử phạt: Bị cáo Nguyễn Văn L 06 (sáu) tháng tù. Thời hạn tù tính từ ngày bắt đi thi hành án.

Ngoài ra, bản án còn yêu cầu bị cáo trả lại số tiền mà bưu điện đã chuyển trả cho Bảo hiểm xã hội huyện Đức Trọng, tuyên án phí và quyền kháng cáo theo quy định pháp luật.

Ngày 29/11/2023 bị cáo Nguyễn Văn L kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt, xin hưởng án treo.

Tại phiên tòa phúc thẩm, bị cáo khai nhận hành vi như bản án sơ thẩm đã xét xử; đồng thời giữ nguyên nội dung kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử xem xét.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng đề nghị áp dụng điểm a khoản 1 Điều 355; Điều 356 của Bộ luật Tố tụng hình sự; không chấp nhận kháng cáo của bị cáo; giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Cơ quan tiến hành tố tụng tại giai đoạn sơ thẩm đã thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự.

[2] Đơn kháng cáo của bị cáo đúng về hình thức, nội dung, trong hạn luật định nên kháng cáo của bị cáo là hợp lệ, nên đủ cơ sở để Hội đồng xét xử phúc thẩm xem xét theo trình tự phúc thẩm.

[3] Tại phiên tòa, bị cáo thừa nhận toàn bộ hành vi như bản án sơ thẩm quy kết. Xét lời khai nhận tội của bị cáo thống nhất với lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, nguyên đơn dân sự, với tất cả các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, đủ cơ sở kết luận: Bị cáo Lộc nhận thức được khi mẹ mình đã chết thì không còn được hưởng các chế độ lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội nữa nhưng khi biết số tiền 85.637.039đ có trong tài khoản của mẹ là tiền thuộc về Bảo hiểm xã hội tỉnh Lâm Đồng nhưng vẫn cố tính rút hết số tiền để tiêu xài cá nhân. Quá trình giải quyết vụ việc, Bưu điện cùng chính quyền địa phương nhiều lần đến nhà là việc nhưng Lộc không tiếp và không hợp tác nhằm chiếm giữ số tiền trên.

Tòa án cấp sơ thẩm đã tuyên xử Nguyễn Văn L đã phạm vào tội “*Chiếm giữ trái phép tài sản*” tội phạm và hình phạt quy định tại khoản 1 Điều 176 Bộ luật Hình sự 2015.

[4] Xét kháng cáo của bị cáo xin hưởng án treo thấy rằng; Tòa án cấp sơ thẩm đã xem xét bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải, phạm tội lần đầu thuộc trường hợp ít nghiêm trọng nên áp dụng các tình tiết giảm nhẹ theo điểm i, s khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự, xem xét nhân thân của bị cáo và xử phạt bị cáo mức án 06 tháng tù, trên mức khởi điểm của khung hình phạt là phù hợp. Tại phiên tòa phúc thẩm, bị cáo giữ nguyên nội dung kháng cáo xin hưởng án treo nhưng không xuất trình được tình tiết giảm nhẹ nào mới, bị cáo hiện nay không hoàn trả số tiền đã chiếm đoạt, mặc dù bản án sơ thẩm tuyên buộc bị cáo phải hoàn trả cho Bưu điện huyện Đức Trọng. Do vậy, không chấp nhận kháng cáo của bị cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

[5] Về án phí: Do kháng cáo không được chấp nhận nên bị cáo phải chịu án phí hình sự phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 355; Điều 356 của Bộ luật Tố tụng hình sự.

1. Không chấp nhận kháng cáo của bị cáo Nguyễn Văn L, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Tuyên bố bị cáo Nguyễn Văn L phạm tội “*Chiếm giữ trái phép tài sản*”.

Căn cứ khoản 1 Điều 176; điểm i, s khoản 1 Điều 51; Điều 38 Bộ luật Hình sự.

Xử phạt bị cáo Nguyễn Văn L 06 (sáu) tháng tù. Thời hạn tù tính từ ngày bắt đi thi hành án.

2. Về án phí: Áp dụng Điều 135 Bộ luật tố tụng hình sự; Điều 23 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án. Buộc bị cáo Nguyễn Văn L phải chịu 200.000đ án phí hình sự phúc thẩm.

3. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Lâm Đồng (01);
- Vụ GDKT I – TANDTC (01);
- Phòng KTNV&THA (04);
- Sở Tư pháp tỉnh Lâm Đồng (01);
- TAND huyện Đức Trọng (10);
- VKSND huyện Đức Trọng (01);
- Cơ quan CSĐT CA huyện Đức Trọng (01);
- Cơ quan THAHS huyện Đức Trọng (01);
- Phòng PV 06 - Công an tỉnh Lâm Đồng (01);
- Bị cáo (07);
- Hồ sơ THAHS (07);
- Lưu hồ sơ; Ấn văn.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đã ký

Đỗ Mạnh Hùng